

היא לחמא עניא

"הקומיסריון לעניני מסחר פרסם תעריפי 'מכס חדשים' על מצות המזבאות מהו"ל. המקבל חבילות מצות יצטרך לשלם 10 רובל מכס בעד סגירת קילו, מל"ה זה וזאת נקבע תשלום מיוחד בעד כדריקת חבילות המצות — 8 רובל החבילה".

(כהפוצות: "מכס המצות בסס"ר — "דבר")

יש לפעמים שעם איזו פקודה ונזירה. החדשה תוצאת מלפני השליטים בסס"ר אתה עומד ותוהה: או מה? רשעות או שטות? סמטום דמוחין או אכזריות קתם?

העניות גדולה בסס"ר. הרעב כבר. תור, זנבות" כדי לקבל את המנה הדלה. על פת לחם ישוע כבר. יש יהודים, המשוללים גם זכות זו. והנה יש שבר. נש"ת קצת תקוה לקבל חבילות מצות. סוף-סוף — הרי מצות אוכל הוא. שבוע ימים, לכל הפחות.

אולם הדבר הוא לענינים בעיני השלטונות: היתכן? יהודים יקבלו מצות — והמלחמה בדת מה תהא עליה?!

מכמו עצה ובקשו תהכולה, יגעו ומצאו: עמד הקומיסריון לעניני מסחר ותיקן תקנות ופרסם לכבוד חג הפסח תעריפי מכס חדשים על מצות המזבאות מהו"ל; והתעריפים — מיוחדים בל"ג, סדומיים. צא וחשב: הרובל — שנים ומחצה קילו, מהיר הרובל בארצנו הוא בערך כ-17 גרש, יוצא שמחיר הקילו הוא כ-7 גרש, והמכס על קילו הוא — לא פחות ולא יותר! — 10 רובל — "גשרבוניז" רוסי. כל מי שבקי קצת בעניני כספים בסס"ר יודע מה ערך יש שם ל"גשרבוניז" ונוסף לזה — 8 רובל בעד חביריקה. כפיצור — הכבשה שלמה והזאב שבע. יש חופש הדת. אין אונם. המנה לא נאמרה. אולם אם יש את נפשך ד' יהודי, למעום טעם מנה בפסח — הטריה נא את כבודך ושלם טבין ותקילין, בעד כל כוית וכזית.

אין הדש תחת השמש: בשם הדת עינו והרעיבו אנשים. וגם לשם מלחמה בדת מדעיכים בני-אדם; והצב, סרוץ-החומר, בשר ודם זה, הוא מה כי ושימו אליו לב?!

רשעות או שטות?!

נחום איש גמ-זו